

ДГ "ЩАСТЛИВО ДЕТСТВО" – гр.ТРЪСТЕНИК

GSM 0879959838 тел.065512060 odz_trastenik@abv.bg

Утвърждавам:
Галя Почева
Директор на ДГ „Щастливо детство“

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА**

**ЗА УЧЕБНА 2021/ 2022 ГОДИНА В ДГ "ЩАСТЛИВО
ДЕТСТВО" ГР. ТРЪСТЕНИК**

Програмата е приета на заседание на ПС с решение №16/14.09.2021 г. ,
Протокол №9/14.09.2021 г утвърдена със заповед №33/16.09.2021 г.

ПРОГРАМА

Въведение

Изготвянето на **Програма за превенция на ранно напускане** е подчинено на основните цели на предучилищното и училищното образование на образователната политика в Република България. Този процес е нормативно обоснован от Закона за предучилищното и училищното образование (чл. 263, ал. 1, т. 8), а приемането ѝ е в правомощията на педагогическия съвет.

В предучилищното образование акцентът е поставен върху **обхват на децата**, включително 4-годишните и **недопускане отсъствия и отпадане** на деца от задължителното предучилищно образование за 5 и 6-годишните.

Нормативни основания за разработване на програмата:

- Конвенция за правата на детето.
- Закон за предучилищното и училищното образование.
- Наредба за приобщаващото образование.
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).
- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г. (изм. и доп., бр. 82 от 18.10.2019 г.).
- Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и Алгоритъм за прилагането му.
- Алгоритъм за взаимодействие между институциите в системата за предучилищно и училищното образование и дирекциите „Социално подпомагане“ по отношение осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
- Областни и общински стратегически мерки за превенция от отпадане.

Основни понятия:

Основните мерки, които могат да се ползват в реализиране на целите на програмата са:

- *Превенция* – предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детска градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват.
- *Интервенция* – създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица.

Водещи принципи при реализацията на програмата:

Законосъобразност – съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и *подзаконовите нормативни актове*.

Кохерентност – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни.

Партньорство – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от образователната система.

Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.

Приемственост – осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и *политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели*.

Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове *от преждевременно напускане*.

Отчетност, мониторинг и контрол – постигане на по-висока степен на ефективност.

Иновативност – създаване на нови и интензивни мерки и подходи за пълна интеграция на отпадналите от образователната система.

Основна цел:

Осигуряване обхвата в задължителното предучилищно образование и делът на 3 и 4-годишните деца в системата, като предпоставки за равноправно социално включване, пълноценна личностна реализация и не отпадане от училище.

Оперативни цели:

1. Разработване и изпълнение на институционална политика за повишаване на обхвата в образователната система на деца от задължителна предучилищна възраст.
2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното отпадане от образователната система с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Насърчаване включването в предучилищното образование на деца от рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на мерките и стимулите за включване на децата в предучилищното образование.

Анализ на политиката на детската градина за превенция на ранното напускане на образователната система

Силни страни и слаби страни

В ДГ „Щастливо детство“ е създадена позитивна, привлекателна и достъпна образователна среда, гарантираща необходимите условия за адаптация, възпитание и социализация на децата.

- По-голямата част от учители са преминали квалификационни курсове за работа с деца от етнически малцинства и от рискови групи – нисък социален статус, незаинтересованост на родителите, отсъстващи родители и др.;
- Детската градина има опит от участието в национални и оперативни програми и проекти за работа с деца от уязвими групи през годините;

Възможности

- Разработване на вътрешно проектни дейности за насърчаване образователните и творчески дейности с децата от всички групи на детската градина;
- Участие в ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“;
- Прилагане на традиционни и алтернативни форми за работа с родители;

- подобряване на взаимодействие с институциите, включени в Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- осигуряване на допълнителни средства за изграждане на привлекателна и достъпна среда, за участие на децата в допълнителни дейности;
- други.

Рискове:

1. Краткотраен ефект и неефективност от съвместните дейности.
2. Дейностите не винаги са доведени до край и детската градина е безпомощна пред задържането на децата, поради липса на отговорност и заинтересованост от страна на семействата.
3. Движението на децата, честите премествания на семейства, отписване , поради преместване в чужбина или по-големи градове.

Дейности за организация на взаимодействието

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/ Отговорник	Забележка
1	2	3	4
Анализ на състоянието по обхвата на децата и неизвинените отсъствия при 5 и 6-годишните деца.	Учебна 2021-2022 г. ежемесечни сведения	директор	Необходимо е по анализа да се приемат решения на Педагогически съвет, а ежемесечните сведения да служат за конкретни действия
Идентифициране на деца от рискови семейства.	проучване на документи, разговори с родители	учители на групите	Поддържане на Регистър
Планиране на дейности от Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	началото на учебната година	директор	Конкретните дейности са част от Годишния план за дейността на детската градина.
Организационни дейности за включване на представители на детската градина в екипите за обхват.	М.09.2021 г.; Заповед на директора Информирание на РУО	Директор	Необходимо е да се спазват сроковете за обмен на информация
Подаване на информация чрез Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) при стриктно спазване на сроковете.	ежемесечно до 15-то число информация за отсъствията на децата от групите за задължително предучилищно образование	учители на групите, директор, администратор на ИСРМ	
Изготвяне на писмени предложения до „Социално подпомагане“ за предоставяне	при необходимост	учители на групите, директор	

на помощи в натура за идентифицирани потребности на децата.			
Разработване и участие в проекти и национални програми.	съгласно сроковете в поканите за участие	директор	
Дейности по повишаване качеството на предучилищното образование за успешен старт на децата в училище: • прилагане на съвременни подходи за предучилищно образование – проучване на литература и добър педагогически опит, консултации, обмен на добра практика и др.; • проследяване постиженията на детето в началото и в края на учебната година със съответните процедури по избор на инструментариум, провеждане, вписване, докладване, запознаване на родителите, корекционна дейност въз основа на резултатите.	основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие; диагностични процедури; дейности за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	учители на групите, директор	
Организация на образователна среда и осигуряване на необходимите ресурси: • привеждане на интериора в детската градина за нуждите на предучилищното образование; • осигуряване на познавателни книжки и учебни помагала; • осигуряване на дидактични материали и съвременни средства за обучение.	проучване на оферти; заявки	директор домакин учители на групите	Необходими са действия по избор на доставчици, договори и заявки, получаване и разпределяне на маси, столове, кътове за игра и обучение; учебни материали, дидактични игри.
Създаване на представи и готовност за новата социална роля ученик.	педагогически ситуации за формиране на отношение към ученето	учители на групите	
Приемственост „Детска градина – училище“	Разработване на планове и графици за съвместни дейности с училищата от района	директор учители на групите, начални учители	Теми на съвместни дейности могат да бъдат: „Здравей училище!“; „Един ден на ученика“;

			„Какво е нужно на ученика“; „На гости в училище“
Повишаване интереса и приобщаване на децата и родителите към живота в детската градина чрез участие в кампании и събития, отбелязване на важни дати и др.	инициативи, свързани с важни дати и събития от живота на общността	директор	Дейности от Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
Разнообразяване престоя на децата и обогатяване на емоционалните им преживявания чрез организиране на празници и развлечения.	празници; куклен театър; срещи с известни личности, местни писатели	директор; учители на групите; психолог, др. външни специалисти специалисти	Разработеният План за празниците и развлеченията трябва да бъде част от Годишния план за дейността на детската градина
Провеждане на допълнителни вътрешно-проектни дейности и такива, които не са дейност на детската градина, в случай отпадане противоепидемични мерки и забрани за провеждане в закрити помещения	Клубове: „Съхран и българското“, „Приказна съкровищница“, „Ритъм и движение“ творческо ателие „Малчугани майсторани“, „Работливи ръчички за всички“ ПП „Утринна приказка“ С външни обучители: Спорт Народни танци	директор	За децата от рисковите групи е необходимо да се осигурят облекчени условия за участие
Осигуряване на психологическа подкрепа от психолог За личностна подкрепа във връзка с приобщаващото образование.	при необходимост	директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	Дейностите от Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи трябва да служат и за целите на тази Програма
Идентифициране и подкрепа на деца с хронични заболявания за ограничаване на пречките пред тяхното учене и осигуряване на условия за личностно развитие/	при необходимост	директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно	

		развитие в детската градина	
Установяване контакти с дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане; мерки срещу родители, неосигуряващи редовно посещение на детето.	за всеки отделен случай	Директор, членове на екипа	Спазване на процедури в зависимост от вида на отворения случай
Прилагане на разнообразни форми в работата с родителите и включването им в дейности с децата.	срещи, тренинги, работилници, празници, изложби, др.	учители на групите	
Допълнителна квалификация на учителите, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от отпадане и преждевременно напускане, за работа в мултикултурна образователна среда и работа с родителите.	курсове за обучение	директор	Включване на обучението в Плана за квалификация
Организиране на допълнително обучение по български език за деца, за които българския език не е майчин., чрез работа по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ проект Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“-АПСПО-модул „Български език“	процедури по утвърждаване	директор; учители на групите	При необходимост – допълнителни ситуации в Програмната система на детската градина; работа по Национални програми на МОН
Организиране на акции за набиране на средства, дрехи, и др. за социално слаби деца	при необходимост	директор; учители на групите	
Осъществяване на информационно –образователни инициативи за деца, насочени към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование	Във времето, определено в Годишния план за дейността за съответната учебна година	учители на групите	Дейностите по Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование трябва
Осъществяване на дейности в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи-зачитане социокултурните различия, традициите и обичаите на етносите в Тръстеник.	педагогически ситуации; празници	учители на групите	
Взаимодействие с НПО, Държавни агенции и Социални служби за обхващане на всички деца от ромската етническа общност в предучилищно образование.	работни срещи	Директор; Членове на Екипите за обхват	

Осъществяване на ефективни мерки за превенция/недопускане на тормоз в детската градина.	целогодишно	Координационен съвет; учители на групите	Дейности в групите по Плана за превенция на агресията и недопускане на тормоз в детската градина.
Осъществяване на инициативи за повишаване интереса на деца и родители от уязвимите групи към дейността в детската градина.	срещи; тренинги; работилници; празници и др.	учители на групите	
Съвместни дейности с библиотеката при НЧ“Неофит Рилски 1872“Тръстеник – „Маратон .на четенето“,Срещи с местни писатели и известни авторитетни личности;ученици и учители от училище „Евлоги Георгиев“ гр. Тръстеник	разработване графици за посещения и съвместни инициативи	учители на групите, библиотекар, начални учители	Реализиране на дейности във връзка с Национална седмица на четенето и др.
Обогатяване на библиотеките в групите – закупуване на книжки, играчки и кукли за пресъздаване на художествени произведения.	благотворителни акции, финансиране от работа по проекти	директор; учители на групите	